

U Hrvatskoj je razvod brakova u konstantnom porastu. Statistika kaže kako se trenutno raspada svaki treći brak, a stručnjaci predviđaju da će taj broj i porasti. U 2012. godini razvelo se oko 5.000 parova, što je 15 posto više u odnosu na prethodnu godinu i najveći broj razvoda u zadnjih dvadeset godina.

U odnosu, pak, na ruralne sredine, broj razvoda veći je u gradovima. Bjelovar je dugo vremena bio među vodećima po broju razvoda braka. Još početkom osamdesetih godina bio je na vrhu u cijeloj bivšoj državi, dok je proteklih dvadesetak godina među vodećima. Zadnjih nekoliko godina prednjači grad Zagreb, a Bjelovar nakon višegodišnje prevlasti utaborio se oko statističke sredine. No, ne postoje istraživanja koja bi nam dala odgovore zašto je tome tako. Možemo samo nagađati zbog čega je naš grad već nekoliko desetljeća među prvima po broju razvoda. Je li se stvorio mentalitet povodljivosti i bijega iz bračne zajednice? Ili je, pak, institucija braka izgubila svoju vjerodostojnost i funkciju? A, možda i ljepotu?

SVE SE LAKŠE ODLUČITI

Kao glavne razloge za prekid bračne zajednice statističari navode trenutno stanje u državi koje je rezultiralo nezaposlenošću i financijskim problemima. Poznato je, pokazalo se kroz povijest, kako u godinama velikih ekonomskih kriza, kriza pogađa i bračnu zajednicu. Također, ljudi su sve manje spremni za ulazak u brak, vjerojatno iz istih razloga, ali i zbog alarmantnih podataka o broju razvoda. Stoga, ne možemo se ne zapitati: izumire li, zaista, brak kao institucija, a s njime i klasična obitelj? I, koji je tomu uzrok?

Je li razvod braka izgubio moć stigmatizacije i odlučujemo li se sve lakše na taj korak? Često puta, možda, i prelagano. Prema stručnjacima, parovi za svoje glavne razloge razvoda navode: preljub, nasilje, nezrelost prilikom stupanja u brak, nedostatak komunikacije i razne vrste ovisnosti.

IMA LI LJUBAV, ZAISTA, ROK TRAJANJA?

Kada sam čitala "Ljubavologiju", hit knjigu našega trenutno najčitanijega autora self-help literature Brune Šimleše, u prvi tren sam ostala zatečena njegovim razmišljanjem kako bi se, razmjerno njihovoj stvarnoj kvaliteti, trebalo razvesti puno više brakova. No, kada malo bolje razmislim, pogledamo li brojne brakove koji nas okružuju, shvatit ćemo kako to ni nije daleko od istine. Mnogi bračni parovi žive u "cimerskim odnosima" - bez bliskosti, iskrenosti, poštovanja i razumijevanja. Svoj odnos "odrađuju", i ostaju u braku zbog djece, financija, straha od samoće ili zbog nekretnina kojih se ne žele odreći. A gdje je u cijeloj toj priči ona divna stvar o kojoj slušamo još od malih nogu, za koju nas uče da je svrha i smisao života? Gdje je u "odrađivanju života" nestala ljubav? Je li je, uopće, moguće ostvariti takav odnos ili je riječ o nedostižnom idealu? Ima li ljubav zaista rok trajanja?

Postavlja se pitanje: što uopće čini dobar i skladan brak ili partnerski odnos, i zašto, tako naizgled lako, bježimo iz odnosa koji godinama gradimo, ponekad i desetljećima svoga života?

Šimleša je provodeći brojne razgovore s ljudima različite dobi, ekonomskog statusa i zanimanja, konstatirao kako je kvalitetan partnerski odnos moguć, ako su ispunjena tri uvjeta: kompatibilnost partnera, iskrenost i ravnoteža primanja i davanja. Zvuči jednostavno, no, nije li ta idealna slika teško ostvariva u praksi?

ISKRENOST - KATEGORIJA KOJA LAGANO IZUMIRE

U sustavu vrijednosti koji se vremenom stvorio, iskrenost je postala kategorija koja lagano izumire u svijetu u kojem živimo, pa tako i u braku. Neiskrenost je samo polaznica na koju se nadovezuje nepoštovanje bračnog partnera, nedostatak komunikacije i preljub, kao zadnja alternativa ispraznom i lažnom odnosu. A iskreni trebamo biti, prije svega - prema sebi. Samo je to put prema iskrenosti prema drugima oko nas.

Činjenica je kako su mnoge osobe prilikom stupanja u brak nezrele te da ne poznaju svoga partnera. No, još je važnije - ne poznaju ni sami sebe. Od njih se očekuje da brak shvate kao nešto što dolazi u paketu „fakultet-posao-ženidba/udaja“. Mislim, tako su nas, pogotovo nas žene, odmalena učili i odgajali - brak je kategorija kojoj treba težiti pod svaku cijenu. Mit o srodnoj duši, o onoj „drugoj polovici“ koja će nas ispuniti, upotpuniti i neizmerno usrećiti, uvelike je pridonio romantičnoj viziji braka kao jednočinke "Dok nas smrt ne rastavi!". Nikako shvatiti kako smo potpune i ispunjene same po sebi, i kako ne postoji nitko na ovome svijetu tko će

RAZVOD BRAKA – BIJEG, SPAS ILI TREND?

Autor Maja Geček-Jelić

Utorak, 22. Siječanj 2013 13:31 - Ažurirano Utorak, 29. Siječanj 2013 08:09

popuniti naše praznine - osim nas samih. I, često puta, upravo taj strah od samoće nas koči da odemo iz nezdravog i nesretnog braka, ili odnosa. Biti sam, kod nas je još uvijek nepoželjno, dok u svijetu postaje trend - biti "single". Samci imaju ispunjene, kvalitetne živote i potpunu svijest o tome kako biti sam ne znači ujedno i biti nesretan.

MIT O SRODNOJ DUŠI

Prinčevi i princeze ne postoje. Postoje samo zreli pojedinci koji su naučili što je razumijevanje i poštovanje, što je podrška i pomoć, pojedinci koji znaju izgrađivati sebe kao osobu, i, ujedno, izgrađivati svoj odnos s drugima, jednostavno, osobe koje znaju ustrajati i onda kada postane teže, odnosno, osobe koje su naučile voljeti.

Zašto je najčešća opcija bijeg? Ne bježimo li time i od sebe samih?

Puno je mitova s kojima odrastamo: mit o srodnoj duši, primjerice, kao i onaj o suprotnostima koje se privlače. Zar zaista mislimo kako ćemo s osobom, s kojom nemamo ništa zajedničkoga, od temeljnih životnih stavova pa do interesa i hobija, moći ostvariti duboku i trajnu povezanost? Teorija "suprotnosti se privlače" može funkcionirati kratko vrijeme zaljubljenosti, koju prečesto miješamo s ljubavlju. A razlika je velika. Padamo u zamku romantičnih "happy end" filmova (uglavnom američkih) i neke kemijske privlačnosti, zamku ružičastih naočala koje padaju nakon nekog vremena te nam ostaje samo činjenica kako to, ipak, i nije osoba s kojom bismo mogli provesti cijeli život.

Ali, vrijeme prolazi, a mi ostajemo živjeti u iluziji kako će se, ipak, nešto promijeniti i uvjeravamo se kako će se naš izabranik promijeniti i postati baš onakav partner kakav želimo da bude. I često puta su nam potrebne godine da bi smo shvatili kako mijenjati možemo jedino sebe.

No, zašto onda mnogi parovi ostaju u nesretnim i nekvalitetnim brakovima?

ZA DIJETE JE ODRASTANJE BEZ LJUBAVI BOLNIJA OPCIJA

Mnogi ostaju u nekvalitetnim brakovima, upravo, zbog djece, što je sasvim pogrešna odluka jer podižemo djecu odnosu dvoje ljudi u kojemu nema poštovanja, bliskosti, zdrave komunikacije, razumijevanja i ljubavi? Kakvu im poruku time šaljemo? Djeca su bića koju ne možete prevariti. Iako možda ne shvaćaju sve, ona jako dobro osjećaju. Razvod je bolan i težak za bilo koje dijete, i to je činjenica, ali odrastati u okruženju u kojem nema ljubavi, još je bolnija opcija. Djeca koja su prošla razvod svojih roditelja i koja žive u pozitivnom i poticajnom okruženju punom ljubavi i sigurnosti, odrasti će u pozitivne, kompetentne osobe pune samopouzdanja i sa kritički zdravim odnosom prema svijetu koji ih okružuje.

Razvod braka je definitivno spas u slučajevima kada postoji nasilje u bilo kojem obliku. Osim fizičkoga, to može biti verbalno ili emotivno nasilje, čije posljedice nisu zanemarive. Osobe koje zbog bilo kojih razloga ostaju u takvim destruktivnim i nezdravim odnosima, osudile su i sebe i svoju djecu na nesretan i ponižavajući život ispunjen strahom, nesigurnošću i nepoštovanjem. Čini mi se kako je ekonomska situacija, i nedostatak neovisnosti žena, ipak pogodovala ostajanju u takvim brakovima. Mnoge žene bi otišle, ali nemaju kamo. Bez financijske sigurnosti teško se odlučiti na takav korak, pogotovo u socijalno neosjetljivoj državi.

UMJETNOST BALANSIRANJA IZMEĐU POSLA, BRAČNOG PARTNERA I DJECE

Lažna emancipacija žena u društvu u kojemu žene rade i obavljaju sve, ili većinu kućanskih poslova, te odgajaju djecu bez velike pomoći svojih muževa, pogoduje nezdravom odnosu. Komunikacija se gubi, otuđenost postaje sve veća, bliskost i zajedničko vrijeme postaju tek apstraktni ideali koje je nemoguće ostvariti i držati u svakodnevnom životu koji je danas itekako težak, te postaje umjetnost balansiranja između posla, bračnog partnera i djece.

Pa, ipak, često je potrebno tako malo... Nije li možda riječ samo o lijenosti i površnosti?

Ipak, čini mi se da mnogi ljudi u svojoj povodljivosti i neodgovornosti smatraju razvod "trendom". Jedno je istraživanje pokazalo kako imate više šanse za razvod ako su se razveli vaši najbolji prijatelji, kumovi ili netko iz vaše bliže okoline. Nije li razvod braka postao nešto što je moderno? Zar zaista moramo bježati na prvu naznaku problema ili bismo se trebali malo više potruditi da ih riješimo? Malo više razgovora umjesto života u virtuali, malo više iskrenosti prema sebi i onom koga smo izabrali, više razumijevanja i zajedničkog vremena umjesto šutnje i "odrađivanja života".

RAZVOD BRAKA – BIJEG, SPAS ILI TREND?

Autor Maja Geček-Jelić

Utorak, 22. Siječanj 2013 13:31 - Ažurirano Utorak, 29. Siječanj 2013 08:09

I, ne bismo li, ipak, prije nego se odlučimo na taj drastični korak i prekinemo život kojega smo dugo stvarali i gradili, trebali probati sve moguće načine kako bismo ponovno pronašli onu, možda, ne umrlu, nego samo usnulu bliskost i ljubav? Načina je mnogo i trebamo smoći samo hrabrosti i snage da učinimo sve pred onaj konačni "zbogom".

A, ako, zaista, nakon mnogih borbi i pokušaja ustanovimo kako se odnos pretvorio u biljku koja je zauvijek uvenula, nemojmo to shvaćati kao veliki životni poraz. Ponekad trud, doista, nije dovoljan. Sjetite se samo svih trenutaka kada ste voljeli, bili spremni boriti se, trenutaka kada ste od srca vjerovali. I zapišite sve te trenutke u svoj ljubavni životopis. Sigurna sam da će biti bogat.